

Úkol: **Zaměřte se na sledování interakcí učitel/ka x žák/yně, zvláště na jejich vzájemnou komunikaci a vyplňte pozorovací arch.** Škála: 1 – vždy, 2 – často, 3 – někdy, 4 – zřídka, 5 – nikdy.

1. Pozorovaný jev	Škála
Učitel/ka povzbuzuje a oceňuje žáky.	1 2 3 4 5
Zaměřuje se na pozitiva u žáků. (Aničko, tento úkol se ti podařilo dokončit.)	1 2 3 4 5
Dává žákům možnost volby. (Budeš pracovat na tomto nebo jiném úkolu?)	1 2 3 4 5
Nabízí žákům spoluúčast na řešení situací a konfliktů.	1 2 3 4 5
Vnímá a přijímá emoce žáka. (Vím, že jsi teď smutný,...)	1 2 3 4 5
Srovnává žáky mezi sebou. (Podívejte se na Vaška, už je s úkolem hotov.)	1 2 3 4 5
Používá ironii a zesměšňování žáků.	1 2 3 4 5
Dává žákům možnost, aby mu kladli otázky.	1 2 3 4 5
Křičí.	1 2 3 4 5
Připomíná dětem minulé chyby, vyčítá. (Ty se zase neučíš.)	1 2 3 4 5
Oslovuje všechny děti jménem.	1 2 3 4 5
Využívá pozitivní popis. (Správně jsi spočítal tento příklad.)	1 2 3 4 5
Využívá komunitního kruhu k diskusi s dětmi.	1 2 3 4 5
Je k žákům zdvořilý/zdvořilá.	1 2 3 4 5
Naslouchá dětem.	1 2 3 4 5
Dokáže se dětem omluvit.	1 2 3 4 5
Vyjadřuje svá očekávání pozitivním způsobem. (Očekávám, že Vašík přijde včas.)	1 2 3 4 5
Užívá nálepkování (Honza je lenoch, Katka je nevychovaná.)	1 2 3 4 5
Při komunikaci udržuje oční kontakt.	1 2 3 4 5
Využívá humoru.	1 2 3 4 5

2. Obsah a forma komunikace

Pokuste se sledovat, zda učitel/ka použil/a některý z níže uvedených způsobů komunikace, a aktuálně je doplňte.

1. Ty zase (vždycky, nikdy, pořád)...
2. Měl/a by sis uvědomit...
3. Tohle jsi udělal/a špatně...
4. Já kvůli tobě...
5. Nedělej to, nebo...
6. Z tebe jednou vyrostete...
7. On je takový...
8. Okamžitě běž a udělej...
9. Přestaň nebo...
10. Vezmi si příklad z...
11. Já pro tebe... a ty...
12. Copak ty nechceš...
13. Ty jsi ale ... (nešika,... šikovný chlapec, hodná holka, poslušné dítě,...)

3. Pokuste se odpovědět na otázky:

Proč učitel, který využívá v komunikaci s žákem kritiku, u něj často nedosáhne cíleného chování?

Kam vede používání negativních scénářů, proroctví. (Co z tebe bude? To se nikdy nenaučíš.)

V čem spočívá riziko vedení dětí k poslušnosti?

Jaké mohou být důsledky používání pozitivní nálepky. (Jirka je jedničkář, vždycky všechno umí.)

Moje pozorování interakce učitel x žák (volná odpověď, čeho jsem si všiml/a):

Literatura:

1. CANGELOSI, J. *Strategie řízení třídy*. Praha: Portál, 1994
2. ROSENBERG, M. B. *Nenásilná komunikace*. Praha: Portál, 2016.
3. KOPŘIVA, P. a kol. *Respektovat a být respektován*. Kroměříž: Spirála, 2005.